

DEEMON

BAGATELL*EESTI

Kes on eesti parimad noored keelpillimängijad?

31. märtsist 3. aprillini toimus Tallinnas II ESTA Eesti üleriigiline noorte viiuldajate ja tšellistide konkurss, mille korraldajateks Eesti Keelpilliõpetajate Ühing, Tallinna Muusikakeskkool (TMKK) ja Eesti Muusikaakadeemia (EMA). Võistlus toimus kolmes vanuserühmas ning kahes voorus, ühtekokku näitasid oma tehnilisi oskusi ja muusikalisi võimeid 89 noort virtuoosi.

Žüriile koosseisus viiuldaja Merit Palas Sibeliuse Akadeemia, tšellist Pärt Tarvas ERSOst ning dirigent Paul Mägi võis finaalooside järel küll ainult kaasa tunda, sest nii mõnegi võistleja kava ja musitseerimine oli sedavõrd haarav, et tekitas saalis pigem täisväärtusliku kontserdi kui närvesööva võistluse meeleolu; kergesti võis tekkida tahtmine mängija hindamise asemel lihtsalt heas esituses head muusikat nautida. Eriti ohtlik oli selles mõttes teise ja kolmanda vanuserühma finaali. Kuni 22-aastaste grupis särasid viiuldaja Marge Uus EMAs (I koht, õp Urmas Vulp) ja tšellist Indrek Leivategija Elleri koolist (I koht, õp Reet Mets). Sama vanuserühma viiuldajatest sai II koha Maarja Allik TMKKst (õp Niina Murdvee) ning III koha EMA ja Peterburi konservatooriumi üliõpilane Liisa Suuster (õp Mari Tampere ja Anatoli Reznikovski); tšellistidest saavutas II koha Andreas Lend EMAs (õp Peeter Paemurru). Diplomi pälvisid viiuldaja Liisi Kedik EMAs (õp Mare Teearu) ja tšellist Anniki Aruväli Elleri koolist (õp Reet Mets).

Kuni 18-aastaste viiuldajate seas oli mängutase iseäranis kõrge ja konkurents tihe: I koha vääriliselt esines Kaija Lukas, II kohta jagasid Triin Ruubel ja Egert Leinsaar (kõigi õpetaja on Tiit Peäske), III koha sai Kristel Arund (õp Kaido Välja); tšellistidest pääses finaali ainult Johannes Teppo (õp Leho Karin), kes tunnistati III koha vääriliseks. Diplomi sai viiuldaja Danae Taamal (õp N. Murdvee). Kõik teise vanuserühma finalistid õpivad TMKKs.

Päris noortest ehk kuni 14-aastastest viiuldajatest olid parimast parimad Marike Kruup Nõmme Muusikakoolist (I koht, õp Maire Ots), Katariina Maria Kits TMKKst (II koht, õp T. Peäske) ning III koha said Johanna Maria Ainomäe TMKKst (õp K. Välja), Maria Tiimus Rakvere Kaurikoolist (õp T. Peäske) ja Mari-Liis Urb Põlva Muusikakoolist (õp Tiina-Mai Arund); tšellistidest Theodor Peeter Sink (I koht, õp Laine Leichter), Markus Altrov (II koht, õp Mart Laas) ja Marcel Johannes Kits (III koht, õp L. Leichter) TMKKst ning Johannes Sarapuu (III koht, õp Aare Tammesalu) Vanalinna Hariduskollegiumi Muusikakoolist. Diplomi vääriliseks tunnistati viiuldajad Kaarin Lehemets Rakvere Kaurikoolist (õp T. Peäske) ja Mattias Mäestu TMKKst (õp N. Murdvee).

Järgmine võimalus revanšideks ja tiitlite kaitsmiseks on 2007. aasta kevadel, kui toimub kolmas sellenimeline konkurss.

Konkursi üldvõitja Marge Uus oli ka parim virtuoospala ning Bachi teose esitaja.

Eesti parim noor tšellist on Indrek Leivategija Elleri koolist.
FOTOD ERAKOGUST

III Eesti nais- ja neidudekooride võistulaulmine

KAIE TANNER

Eesti naiskooride konkursid toimuvad harva, vaid kord viie aasta järel. See-est on need aga osavõtjaterohked – seekordsel võistlusel tegi kaasa nelikümmend üheksa koori, mis on ligi pool Eesti naiskooride koguarvust. Koore hindas kolmeliikmeli- ne žürii koosseisus Aira Birzina (Riia Toomkiriku Koorikooli õppejõud, Läti laulupidude naiskooride üldjuht), Ants Soots ja Ene Üleoja.

“Eesti naiskooride peamised plussid on loomulik vaba laulmine ja väga positiivne kontserdiatmosfäär,” kommenteeris Aira Birzina pärast konkursi. “Ainult A-tütarlastekoore kuulates võis tajuda, et nad võistlevad, aga see hoiak on ka loomulik, arvestades nende rohkete osalemist rahvusvahelistel konkursidel.

Lätis on naiskoore rohkem ning sealhulgas kõrgetasemeliste A-kooride arv suurem. Eestis paistab aga silma laiapõhjaline, stabiilne ja hea B-kategooria, ning C-kategooria ei jää neist kuigivõrd maha. Vastupidi, nii mõnigi C-kategooria koor võinuks rahumeeli esineda kõrgemas kategoorias.

Konkursikavad vajanuksid enamasti rohkem läbimõtlemist – stiililine pool, atraktiivsus, laulude sobivus konkursile, koori võimekuse mitmekülgne näitamine...” Koorid valisid kategooria ise, määravaks sai seejuures kohustusliku laulu raskusaste. Kergeid nende seas tegelikult polnudki: nii Tormise “Sääl on mu kodu” (naiskooride A-kategooria) kui Tubina “Õhtulaul” (naiskooride B-kategooria) on vokaalselt nõudlikud teosed, millest konkursil kujundati nii kontseptsioonilt kui ka esituse tasemelt väga erinevaid versioone. Ka kõigile tuntud “Naabri Mari” (naiskooride C-kategooria) osutus sopranirühma jaoks ootamatult problemaatiliseks ning ideaalset ettekannet võistluse jooksul ei tulnudki.

Valitud kavad olid huvitavad ja mitmekülgsed, paraku olid mõned neist tunduvalt lühemad, kui reglemendis nõutud kümme minutit. Sellest hoolimata sai kahe konkursipäeva peale kokku mitme kontserdi jagu kaunist ja häs-

ti esitatud muusikat.

Neidudekoori B-kategoorias võistles vaid viis koori, mis on ilmselgelt vähe, tublisid koolikoore on tunduvalt rohkem. A-kategooria tase oli ettearvatult väga kõrge, osalejad enamasti rahvusvaheliste konkursside laureaadid. Valida oli kahe väga erineva tasemega kohustusliku loo vahel (Pärdi “Zwei Beter” ja Kodály “Ave Maria”) ning paratamatult kujunes valiku järgi kaks selget rühma: esikolmiku moodustasid Pärdi esitajad, neljandale kuni kuuendale kohale tulid Kodály valinud koorid. Võib-olla oleks otstarbekas jagada A-kategooria ehk koolivälised (studio)koorid veel kord A1 ja A2 rühmaks?

“Eesti neidudekooride tase on väga kõrge, Lätis neile võrdväärseid ei ole,” tunnistas Aira Birzina. “Kokkuvõttes jäi konkursist väga hea mulje. Peangi ütleva, et viimased neli-viis aastat on minu koostöö Eesti koorimuusikutega olnud väga tihe ning pakkunud rõõmustavalt palju.”

Võitjate kontsert toimub 15. mail kell 17 Tallinna Metodisti kirikus.

TULEMUSED

A- KATEGORIA NAISKOORID:

1. koht Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor (Vaike Uibopuu),
2. koht Tallinna Tehnikaülikooli Akadeemiline Naiskoor (Raul Talmar, Õnne-Ann Roosvee),
3. koht Tartu Ülikooli Õpetajate Seminari naiskoor (Ülle Sakarias).

Eripreemiad:

Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor – kohustusliku laulu parim esitus;
Vaike Uibopuu (TÜAN) – dirigendipremia;
Raul Talmar (TTÜAN) – meesdirigendi preemia.

B-KATEGORIA NAISKOORID:

1. koht Tartu naiskoor Emajõe Laulikud (Vilve Maide),
2. koht naiskoor Virvik (Olev Oja),
3. koht Tallinna Tehnikaülikooli vilistlaste naiskoor (Anne Dorbek, Andres Heinapuu).

Eripreemiad:

Tallinna Tehnikaülikooli vilistlaste naiskoor – kohustusliku laulu parim esitus

Olev Oja (naiskoor Virvik) – dirigendipreemia;
Põlva naiskoor Mai – parim maakonnakooriga;
Vilve Maide (Emajõe Laulikud) – noore dirigendi preemia;
Marko Martin (naiskoor Virvik) – kontsertmeistri preemia.

C-KATEGOORIA NAISKOORID:

1. koht Kose-Uuemõisa naiskoor Meelika (Viive Kübar, Kristiine Mõtus),
2. koht Tartu Ülikooli Naiskoori Tartu vilistlaskoor (Vaike Uibopuu),
3. koht – Avinurme naiskoor (Maris Laht).

Eripreemiad:

Kose-Uuemõisa naiskoor Meelika – kohustusliku laulu parim esitus;
Avinurme naiskoor – parim maakonnakooriga;
Viive Kübar (naiskoor Meelika) – dirigendipreemia;
Võru koor Tempera – üllatuskooriga preemia;
Jane Pakkanen (Tartu naiskoor Ave) – noore dirigendi preemia.

A-KATEGOORIA NEIDUDEKOORID:

1. koht – tütarlastekoor Ellerhein (Tiia-Ester Loitme),
2. koht – ENLS üle-eestiline neidudekooriga Leelo (Raul Talmar),
3. koht – neidudekooriga Kurekell (Ave-Maria Sild, Lennart Jõela),
3. koht – ETV tütarlastekoor (Aarne Saluveer).

B-KATEGOORIA NEIDUDEKOORID:

1. koht Kadrioru Saksa Gümnaasiumi neidudekooriga (Reet Lend),
2. koht Kose Gümnaasiumi neidudekooriga (Heli Sepp),
3. koht Türi Gümnaasiumi neidudekooriga (Tiit Schüts).

Reet Lend, Kadrioru Saksa Gümnaasiumi neidudekooriga dirigent, tõi võistulaulmiselt mitmeid preemiaid.

Eripreemiad:

Kose Gümnaasiumi neidudekooriga – rahvalaulu parim esitus;
Türi Gümnaasiumi neidudekooriga – koorikooriga preemia;
Reet Lend (Kadrioru Saksa Gümnaasiumi neidudekooriga) – dirigendipreemia;
Haapsalu Muusikakooli neidudekooriga Canzone (Ulrika Grauberg) – üllatuskooriga eripreemia.

Eripreemiad:

neidudekooriga Kurekell – kohustusliku laulu parim esitus;
Tiia-Ester Loitme (tütarlastekoor Ellerhein) – dirigendipreemia;
Lennart Jõela (neidudekooriga Kurekell) – meesdirigendi preemia;
Ragne Jõgeva (neidudekooriga Kurekell) – kontsertmeistri preemia.

BAGATELLID*EESTI

Otsa aastast Otsa koolis

RAILI SULE

“Mõtlemata ei pane see, et Georg Otsa sünnist on möödunud 85 aastat, vaid et tema surmast möödub septembris 30 aastat. Meie noored lauljad ei ole Otsa kunagi kuulnud teatrilaval, aga igal inimesel, kes koolis õpib, peaks silme ees olema samad põhimõtted, mis olid Otsal, – ausus, töökus, sõnumi sügavus; kuidas ja millest laulda,” ütles Arne Mikk Kadrioru lossis 12. märtsil, avades Otsa aastale pühendatud muusikasündmuste programmi. Kadrioru lossi kontserdi kava ooperi ja opereerimuusikast sisustasid praegused Otsa kooli lauluosakonna õpilased.

19. märtsil aga kõlas Tallinna Metodisti kirikus ooperimuusika. Kooli sümfooniaorkester dirigent Hando Põldmäe taktikepi all oli kava koostanud kaunist ooperiklassikast – Bizet, Mozart, Donizetti, Puccini, Verdi, Rossini. Solistideks kooli vilistlased, estoonsed Kristina Vähi, Rene Soom ja Mart Madiste, Eesti Filharmoonia Kammerkooriga ja Nargen Opera laulja Rainer Vilu ning Sibelius Akadeemias õppiv Annaliisa Pillak.

Otsa aasta sündmuste hulka kuulusid veel kaks kontserti, 18. märtsil Tallinna Metodisti kirikus ja 19. märtsil Pärnu Eliisabeti kirikus, kus ettekandele tuli üks kolmest Duke Ellingtoni vaimulikust kontserdist – “Sacred Concert”, seekord taanlaste arranjeeringus. Esitajateks olid Otsa kooli bigbänd ja segakoor ning solist Sofia Rubina Viljandi Kultuuriakadeemiast. Dirigeeris Soome UMO trompetist ja ka praegune Soome Politseiorkestri peadirigent Esko Heikkinen. Georg Otsa mälestusele pühendatud tegemised jätkuvad sügisel.

Irina Zahharenkova taas võidukas

Irina Zahharenkova pälvis märtsikuus teise preemia 20. rahvusvahelisel pianistide konkursil Épinalis, Prantsusmaal, (esimest preemiat välja ei antud). Teist preemiat jagas ta korea pianisti Sang-Il Haniga. Kolmas preemia kuulus Yukako Morikawale, neljas Natalia Zagalskajale. Zahharenkova sai ka preemia parima nüüdisaegse teose esituse (Ligeti etüüd “Kuraditrepp”) ja prantsuse muusika esituse eest (Raveli “Couperini haud”). Konkursist võttis osa 40 pianisti, žürii töös osalesid Viktor Jeresko, Elza Kolodin, Danielle Laval, Eugenio de Rosa, Thierry Huillet, Hugues Leclerc, Bryce Morrison ja Sae-Jung Kim.

Épinali konkursi finaali eel. Vasakult esimene Irina Zahharenkova.

FOTO CONCOURS INTERNATIONAL DE PIANO D'ÉPINAL

Neli aastat stiilipidunädalaid Elleri koolis

VIRGE JOAMETS

Pidunädalate traditsioon algas Elleri koolis 2002. aastal, kui esimest korda võeti terveks nädalaks aeg maha ning hommikust hilisõhtuni tegutseti tavatunniplaanist hoopis erinevalt. Programm oli maksimaalselt tihe: kõigepealt hommikune Rufina Noore barokktantsukursus, siis kolmetunnine Toomas Siitani loeng, pärastlõunal proovid, kontserdid ning viimaks hilisõhtul ühine videovaatamine. Koolirahvas oli väga elevel, entusiastlikult suunduti ühe ürituse lõppedes järgmisele, kooli saalid olid osavõtjast tulvil. Väga hästi õnnestusid ka kontserdid. Ühe tähtsündmusena jääb kooli ajalukku kindlasti toonane Rufina ja Taisto Noore lavastatud Purcell'i ooper "Dido ja Aeneas".

Barokinädala niivõrd hea õnnestumine andis julgust üritusega jätkata. Nõnda järgnesidki klassitsismi ja romantismi pidunädalad ning tänavu 7.–14. märtsini keskenduti Tartu muusikakoolis nüüdismuusikale. Et esimesel korral välja mõeldud kava toimis, hoiti selle üldstruktuurist kinni edaspidigi, üksnes hommikune balletiharrastus asendus videote vaatamisega õpetaja Galina Kulikova eestvedamisel.

Pidunädalad on olnud koolitusnädalad. Hommikused loengusarjad on mõeldud eeskätt pedagoogidele, ent õpetajate kõrval on istunud ka palju õpilasi ja kuulanud, olenevalt lektorist, suurema või väiksema huviga. Baroki- ja klassitsisminädalal oli külaliseks Toomas Siitan, romantisminädalal Kristel Pappel. Seekord oli kõnelejaid viis: Merike Vaitmaa, Tiia Järg ning Taavi Kerikmäe (Mart Soo assisteerimisel) EMAst ning Peeter Torop ja Mihhail Lotman TÜst. Nõnda jäi küll ära ühe ajastu põhjalik ja terviklik käsitus, kuid saadi aimu nelja persooni olemusest ja nägemusest. Mitmed õpilased pidasid lektorite vaheldumist plussiks. Selgus, et ka keerulistest asjadest nagu modernism on võimalik rääkida kütkestavalt ja tausta mitte teadjale arusaadavalt.

Kontsertidel mängiti 20. sajandi muusikat. Modernisminädalal parim tulemus oli ehk see, et hea mitu inimest sai teada,

Andres Mustonen ja Eller Sümfoonia ühiskontsert oli seekordse pidunädala suurimaid õnnestumisi.

FOTO PM/SCANPIX

et nüüdismuusika on märgatavalt mitmekesisem, kui ta seni oli arvanud. Pole ju mingi uudis, et väga paljud, sealhulgas ka muusikakooli rahvas, kujutavad nüüdis- ja ka vanamuusikat ette mingi koleda kollina, vaevumata istuma, kuulama ja mõtlema, kas asi ikka on nii "hirmus". Vastukajad näitasid, et sunniviisiline nüüdismuusika annustamine osutus tõhusaks raviks ja nii mõnelegi hakkas asi meeldima, tärkas huvi. "Pidunädalatest meeldiski mulle modernisminädal kõige rohkem. Kaasaegne muusika on huvitav ja hästi kirju. Kontsertidel tulid esitusele need heliloojad, keda varem ei tundnud, ja neid oli väga huvitav kuulata." "Ma poleks iial uskunud, et modernne muusika võiks jääda "kummitama". Nii kõnelesid pidunädalast osavõtjad.

Kava poolest olid huvitavamad avaja lõppkontsert, kus kõlas õpilastele üsna tundmatu muusika. Avakontsertidele eelnenud paari prooviga õnnestus dirigendil ja viiulisolistil Andres Mustonenil Eller Sümfoonia sedavõrd hästi õigele lainele häälestada, et nii Pärdi, Knaifeli ja Silvestrovi "vaikuse muusika" kui ka Piazzolla ja Kantšeli pöörased teosed kõlasid väga hea fiilinguga. Sedagi kontserti tuleb kindlasti pidada pidunädalate üheks suurtest õnnestumistest.

Head ja vähetuntud muusikat pakkus ka lõppkontsert, kus kõlasid Francis Poulenci "Gloria" ja Leonard Bernstein "Chichesteri psalmid". Kui kõik teavad

Bernsteini "West Side Story", siis ehk oli kasulik isiklikult kogeda, kui erinevalt üks helilooja võib kirjutada, ning et ühegi teose kohta ei tohiks seda eelnevalt tundmata midagi arvata või otsustada. Ja võta sa nüüd kinni, kumb on ilusam, kas muusikal või psalmid, kus samuti imelisi kohti.

Elleri kooli pidunädalatel ja teistel suurematel üritustel on solistidena hea meelega nähtud siin varem õppinuid, et siduda neid taas oma vana kooliga ning teadvustada ja tutvustada neid praegustele õpilastele. Mitmel puhul on esinenud näiteks kontratenor Ivo Posti, kes nüüd sooleeris Bernstein'i teoses. Elleri kooli vilistlane on ka juba mainitud Taavi Kerikmäe. Heino Ellerile pühendatud kontserdil oli külas helilooja Alo Põldmäe – Tartu muusikakooli lõpetanu oboe erialal.

Pidunädalad on toonud mitmeid huvitavaid külalisinterpreete koos ellerlastega musitseerima. Tänavu esitas koos puhkpilliorkestriga Stravinski Kontserdi klaverile, puhkpillidele ja timpanitele Peep Lassmann, lõppkontserdil sooleeris Nadia Kurem.

Kõik need üritused ei mahu enam ammu kooli seinte vahele, publikut jätkub ka teistesse kontserdipaikadesse. Elleri kooli pidunädal ja muud ettevõtmised on saanud Tartu muusikaelu loomliks osaks.

